

olağanüstü komik

TERRY PRATCHETT

İnsanlığı
Ancak **SEN**
Kurtarabilirsin

BİR JOHNNY MAXWELL HİKÂYESİ

İnsanlığı
Ancak **SEN**
Kurtarabilirsin

İNSANLIĞI ANCAK SEN KURTARABİLİRSİN

© 2010 Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 1992, Lyn ve Terry Pratchett
resim hakları © The Random House Group Ltd, 2018

İlk baskı 1992 yılında İngiltere’de *Only You Can Save Mankind* adı ile bir Penguin Random House UK markası olan Doubleday tarafından gerçekleştirilmiştir.

YAZAR: Terry and Lyn Pratchett
RESİMLEYEN: Mark Beech
TÜRKÇELEŞTİREN: Niran Elçi
EDİTÖR: Ümit Mutlu
SON OKUMA: Burhan Düzçay
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

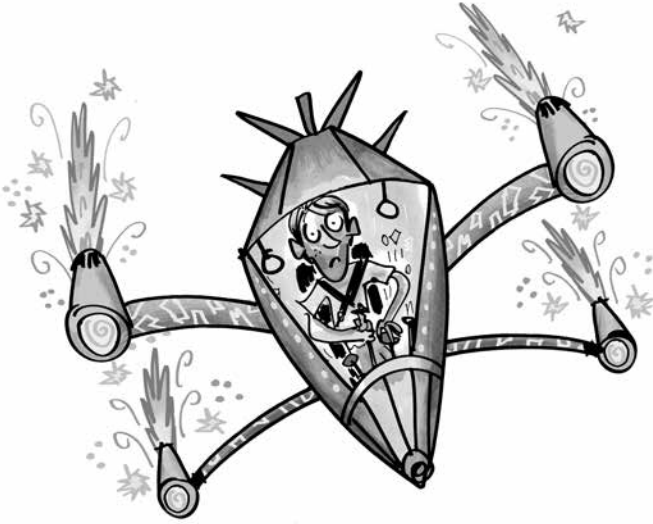
Birinci Baskı: Mart 2011 (3000 adet)
İkinci Baskı: Aralık 2013 (2000 adet)
Üçüncü Baskı: Ağustos 2019 (2000 adet)
(*Gözden geçirilmiş baskıdır.*)

ISBN: 978-605-285-257-6
Yayınevi sertifika no: 11945
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

olağanüstü komik

TERRY PRATCHETT

İnsanlığı
Ancak **SEN**
Kurtarabilirsin

 tudem

Kızım Rhianna için bir tane daha...

Terry Pratchett

Sör Terry Pratchett (evet, o gerçek bir şövalye), dünyanın en komik, en sevilen yazarlarından biri. Ayrıca çağdaş fantastik edebiyatın en önemli kalemlerinden. Olağanüstü bir başarı kazanmış olan “Diskdünya” kitaplarıyla özellikle tanınıyor. Henüz on yedi yaşındayken yazmaya başladığı öyküleri gazetelerde yayımlandı, ilk romanı *Halı Halkı* 1971’de çıktı. Pratchett, çocuklar ve yetişkinler için elliden fazla olağanüstü kitap yazdı. Pek çok ödül kazanan yazarın kitapları onlarca dile çevrildi ve dünya çapında, üç milyon aşağı beş milyon yukarı, en az yüz milyon sattı. 2014 yılında Diskdünya’nın 41. kitabını tamamlayan Pratchett, ne yazık ki 2015 yılında hayata gözlerini yumdu. Hâlen, İngiltere’de, Kitabı Raflardan En Çok Araklanan Yazarlar Listesi’nde başı çekiyor.
www.terrypratchett.co.uk

Tudem Yayın Grubundan çıkan kitapları:

Ulus (Roman)

Muhteşen Maurice ve Değişmiş Fareleri (Roman)

Viran Şatodaki Ejderhalar (Öykü)

Cadının Elektrikli Süpürgesi (Öykü)

Johnny Maxwell Serisi

İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin (Roman)

Hayaletleri Ancak Sen Anlayabilirsin (Roman)

Zamanı Ancak Sen Durdurabilirsin (Roman)

YAZARIN NOTU

Bir yazar, seneler önce yayımlanmış bir kitabını değiştirmeli mi? Olağan şey değil. Bir kitap, olup bitmiş bir şeydir; bir anlamda, yazıldığı zamanı yansıtan bir resimdir. Kimse Tom Sawyer'ın kaykaya binmesini beklemez. (Gerçi bir gün ona da bir kaykay verecekler sanırım.) Bu yüzden, bu kitapta çok fazla değişiklik yapmadım. Babanıza şimdi gidip de bir çift *New Rocks* vermenin, onu "itiş kakış çukuru"na itmenin ve ona on dört yaşındaymış gibi davranmanın anlamı yok.*

Ama işaret etmem gereken bir iki şey vardır belki de. *İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin*, Körfez Savaşı sırasında yazılmıştı. Yeni biten savaştan bahsetmiyorum, o ikincisiydi. On seneden daha eski olan, birinci Körfez Savaşı'nı kastediyorum. (Ve umarım bunu bir "çleme"ye dönüştürmeyi düşünen yoktur.) Bilgisayarlar "gerçekçi" oyunlar çalıştırabilecek kadar güçlenmeye

* Bunu 2024 yılında okuyanlar için: *New Rocks*, ayakkabı ile zırlı araba karışımı, havalı bir bot markasıdır. 2004 yılında çok havalıydı (belki hlyledir). İtiş kakış çukuru, punk ya da heavy metal konserlerinde, sahnenin önünde her tür tepifmenin yaşandığı mekndır. Heavy metal ise... ah, gidip kendiniz araştırın.

yeni yeni başlıyordu; aynı zamanda insanlar da ilk “televizyon savaşını” izliyordu. Haberlerde her gece, canlı aksiyon filmleri gibi görünecek şekilde –ve genellikle, savaşı yöneten Amerikalı general Norman “Fırtına Koparan” Schwartzkopf’un sunumuyla– bomba-görüşü kameralarından yapılmış çekimler gösteriliyordu.

Bilgisayarınızda, savaşa benzeyen oyunlar vardı. Televizyonunuzda, oyuna benzeyen bir savaş vardı. Dikkatli olmazsanız, kafanızın karışması işten bile değildi...

Ah, bir de... cep telefonları o kadar yaygın değildi, en azından çocuklar için. Evden uzaktaysanız, kabloyla duvara bağlanmış bir telefon kullanmaktan başka çareniz kalmıyordu. Korkunçtu.

*Terry Pratchett, 2004
(ama 2013’te güncellendi)*

**Kudretli ScreeWee™ İmparatorluğu™
Dünya'ya saldırmak üzere!**

**Savaş gemilerimiz sinsi bir baskında
yok edildi!**

**Dünya ile ScreeWee™'nin korkunç intikamı
arasında hiçbir şey duramaz!**

**Fakat, tek bir gemi, yani tek bir yıldız-savaşçısı
kaldı... Ve Uygarlığın Son Umudu olan bir
direnişçi, bir savaşçı, zamanın sisleri
arasından çıkıyor!**

SEN!

**Uygarlığın Kurtarıcısı, SENSİN. Dünyamız ile
Mutlak Yokoluş arasında duran, SENSİN.
İnsanlığın Son Umudu, SENSİN.**

İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin!™

**Yenilenmiş Grafikleri ve Artırılmış
Oynanabilirliği ile, Aksiyon Dolu bir Oyun!
Gerçeğinden Farksız! Üç Boyutlu,
Surround Sesli!**

**IBM, PC, Atari, Amiga, Pineapple, Amstred, Nintendo için uygundur.
Kutuda kullanılan oyun resimleri, sizin satın almadığınız
bir versiyona aittir.**

**Yayın Hakları, 1992 Gobi Yazılım. 17834 Batı Agharta Yolu, Shambala, Tibet.
Tüm Hakları Saklıdır. Tüm şirket ve ürün isimleri kayıtlı
markalardır ya da ilgili şirketlerin markalarıdır.**

**"ScreeWee", "İmparatorluk" ve "İnsanlık" sözcükleri,
Gobi Yazılım markalarıdır. 1992.**

Birinci Bölüm

FAZLADAN BİN CANI OLAN KAHRAMAN

Johnny dudağını ısırды ve odaklandı.

Tamam. Hızla yaklaş, füzelerden biriyle ilk savaş gemisine nişan al. *Biip biip biip biibiibiip!* Füzeyi fırlat! *Bammm!* Topları geminin üzerine boşalt! *Pat pat pat pat!* Şimdi ikinci gemiyi vur; lazerle kalkanını yok et! *Ciyuvvv!* Yeni füzeyi ateşle: *Fişşuvvv!* Birinci gemiyi indir, pike yap, silah değiştir, dönmekte olan üçüncü gemiyi tara... *Pat pat pat!* Yukarı kıvrılırken vizörde ikinci gemiyi yakala, bir füze daha fırlat! *Bammm!* Şimdi taramaya başla...

Fit fit fit!

İşte dördüncü gemi!

Ah, bu hep en son gelirdi ama ilk önce onun peşine düşerseniz, diğerleri dönüp tekrar gelme fırsatı bulurlardı ve bir anda üçü birden size nişan alırdı...

Johnny şimdiye kadar altı kez ölmüştü bile. Ve saat daha akşamüstü beşti.

Elleri klavyenin üzerinde âdeta uçuyordu. Hızlanarak kargaşadan çıkarken, yıldızlar kükreyerek etrafından geçti. Bu hamle tüm yakıtını tüketecekti, fakat düşman gemiler yetişene kadar kalkanlarını kaldırmasını ve hazır olmasını da sağlayacaktı; hem, iki gemi hasar almıştı bile... Ve işte... geliyorlardı... Füzeler fırladı... Vay! İlk atışta şansı yaver gitti! Öl, öl, öl! Kırmızı Ateş Topu! *Fişşuvvv!* İşte sonuncusu da kaçıyor, ama hâlâ yetişilebilir, gaza bas! *GgrrRRRŞŞŞ!* Hiç durmadan ateşle ve sakın gözden kaybetme! *Fişşuvvv!*

Ah!

Amiral gemisinin iri cüssesi ekranın köşesinde belirdi. Onuncu bölüm, işte geliyoruz! Dikkatlice, dikkatlice... Artık başka gemi yoktu, bu yüzden Johnny'nin tek yapması gereken, amiral gemisinin atış menziline girmemek ve sonra da pike yaparak yaklaşmak ve ***Konuşmak istiyoruz.***

Johnny gözlerini kırpıştırarak mesaja baktı.

Konuşmak istiyoruz.

Gemi kükreyerek geçip gitti. *Viiiyoouuunn...*

Johnny fren tuşuna uzandı ve yavaşladı, sonra döndü ve büyük, kırmızı şekli yine vizöre aldı.

Konuşmak istiyoruz.

Parmağı *Ateş* tuşu üzerinde oyalandı. Sonra, hiç bakmadan, elini klavyenin diğer yanına uzattı ve *Duraklat*'a bastı.

Oyun kitapçığını okumaya başladı.

İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin! yazıyordu kapağında. “Eksiksiz Ses ve Grafiklerle. Bundan İyisi Yok.”

Sayfa 17’de, bir ScreeWee ağır kruvazörünün, yetmiş altı lazer atışı ile yok edilebileceği yazıyordu. Savaş gemilerinden oluşan koruma filosunu temizleyip öteki ScreeWee silahlarının sizi vuramayacağı kullanışlı bir yer bulduktan sonra, gerisi yalnızca zaman meselesiydi.

Konuşmak istiyoruz.

Duraklat’a basmış olmasına rağmen, mesaj ekranda yanıp sönmeye devam ediyordu.

Kitapçıkta mesajlar hakkında hiçbir şey yazmıyordu. Johnny sayfaları karıştırdı. Oyuna doldurduklarını iddia ettikleri “Güncellenmiş Özellikler”den biri olmaydı bu.

Kitapçığı bıraktı, ellerini tuşlara götürdü ve dikkatle yazdı: Öl, uzalyı pislik.

Hayır! Ölmek istemiyoruz! Konuşmak istiyoruz!

Böyle olmaması gerekiyordu, değil mi?

Ona diski veren ve oyun kitapçığını da babasının fotokopi makinesinde kopyalayan Bıngıl Johnson, bir seferinde, onuncu bölümü geçince fazladan 10.000 puan ve Cesaret Ödülü aldığını, sonra da daha fazla sayıda ve çeşitte geminin bulunduğu Arcturus Sektörü’ne geçtiğini söylemişti.

Johnny o Cesaret Ödülü’nü *istiyordu*.

Lazeri son bir kez daha ateşledi. *Fişşuvvv!* Neden yaptığını bilmiyordu aslında. Sırf, elinde bir oyun kolu

ve onun da üzerinde bir Ateş düğmesi olduğu içindi galiba. Sırf, tüm bunlar böyle tasarlandığı içindi.

Ne de olsa, *Ateş Etmeme* düğmesi diye bir şey yoktu, değil mi?

Teslim Oluyoruz! LÜTFEN!

Johnny yeniden klavyeye uzandı ve büyük dikkatle, *Kaydet* tuşuna bastı. Bilgisayar uğuldadı, tıkırdadı, sonra sustu.

Johnny akşam boyunca oyunu tekrar açmadı. Ödevini yaptı.

Coğrafya ödeviydi. Dünya haritasında Büyük Britanya'nın yerini işaretlemesi ve sonra da içini boyaması gerekiyordu.

ScreeWee'nin kaptanı, ön bacaklarından birini masaya indirdi.

“Evet?”

İkinci kaptan yutkundu ve kuyruğunu saygılı bir açıda tutmaya çalıştı.

“Yine ortadan kayboldu, hanımefendi,” dedi.

“Peki kabul etti mi?”

“Hayır efendim.”

Kaptan, üç elinin parmaklarını masanın üzerinde tı-kırdattı. Semender hayvanına benziyordu birazcık; ama en çok benzediği şey, timsahtı.

“Fakat ona ateş etmedik!” dedi.

“Etmedik efendim!”

“Mesajımı gönderdin, değil mi?”

“Evet efendim!”

“Ve onu her öldürdüğümüzde, usanmadan geri geliyor...”

Johnny teneffüste Bingil’a yetiştii.

Takımlar seçilirken Bingil hep en sona kalırdı. (Gerçi şu anda bu pek de sorun değildi, çünkü beden öğretmeni, rekabeti körüklediği inancıyla, takımlara karşıydı.) Bingil, bingil bingil bingıldiyordu. “Hormonlarla ilgili bir şey,” diyordu. Özellikle koşarken bingıldiyordu, farklı kısımları farklı yönlere gitmeye çalışıyordu. Bingil’in belli bir yöne, ancak *ortalama* olarak gittiği söylenebilirdi.

Oyunlar konusunda iyiydi ama. Her ne kadar, bildik türde bir “iyilik” olmasa da bu, iyiydi. Mesela, tüm okullar arasında bir “Galaktik-Gemiler’in-Kopyalamaya-Karşı-Kırılması-İmkânsız-Koruma-Sistemi-ni-İlk-Kıran-Kişi-Oлма” yarışması düzenlenecek olsa, Bingil yalnızca takıma girmekle kalmaz, takımı seçen kişi olurdu.

“Yo! Bingil!” dedi Johnny.

“Artık ‘Yo’ demek havalı değil,” dedi Bingil.

“‘Havalı’ demek fiyakalı mı peki?” dedi Johnny.

“Havalı her zaman havalıdır. Ve artık kimse ‘fiyakalı’ da demiyor.”

Bingil, bir sırrı varmışçasına çevresine bakındı, sonra da çantasından bir torba çıkardı.

“İşte asıl *bu* havalı. Şunu bir dene.”

“Bu ne ki?” dedi Johnny.

“*Savaşçı Yıldız TeraBombacı*’yı kırdım,” dedi Bingil. “Ama kimseye söyleme. Klavyede ‘SYB’ yaz, yeter. Aslında pek de iyi bir oyun değil. Boşluk tuşu bomba bırakıyor ve... Eh, tuşlara bas ve ne yaptıklarını gör işte...”

“Tamam... Bir şey diyeceğim, *İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin*’i biliyorsun ya...”

“Hâlâ onu mu oynuyorsun?”

“Sen ona... şey... bir şey yapmadın, değil mi? Yani, bana kopyasını vermeden önce?”

“Yoo. Korumalı bile değildi ki o. Kitapçığı kopyalamak dışında hiçbir şey yapmadım. Neden?”

“Ama oynadın, değil mi?”

“Biraz.” Bingil, oyunları yalnızca bir kere oynardı. Bir oyunu birkaç dakika izledikten sonra, oyun kolunu eline alıp puan rekorları kırabilirdi. Sonra da zaten o oyunu bir daha oynamazdı.

“Peki, tuhaf bir şey olmadı mı?”

“Nasıl yani?” dedi Bingil.

“Şey...” Johnny duraksadı. Bingil’a söyleyebilirdi tabii. Ama sonra Bingil ya gülerdi, ya ona inanmazdı ya da yalnızca bir tür hata, bir tür numara falan olduğunu söylerdi. Ya da virüs. Evet. Bingil’ın diskler dolusu bilgisayar virüsü vardı. Galiba koleksiyon yapıyordu. Pul koleksiyonu falan gibi.

Johnny, Bingil’a söylerse, bir şekilde gerçek olmaktadır çıkardı.

“Şey... ne bileyim, tuhaf bir şeyler işte.”

“Ne gibi?”

“Garip. Şey... sanırım, *gerçek* gibi.”

“Öyle olması *gerekiyor* zaten. ‘Tıpkı gerçek gibi,’ yazıyor kutusunda da. Umarım kitapçığı doğru düzgün okumuştundur, babam onu kopyalamak için koca bir kahve molasını harcadı.”

Johnny rahatsızca sırttı.

“Ah, evet. Doğru. Okusam iyi olacak. *Yıldız Savaşçısı Pilotu* için de teşekkürler...”

“*TeraBombacı*. Bu arada, babam Amerika’dan ne getirdi, biliyor musun? *Alabama Smith ve Kader Mücevherleri*.* Diski sonra geri getir de onu da kopyalayayım.”

“Tamam,” dedi Johnny.

“Sorun değil.”

“Tamam,” dedi Johnny.

Johnny’nin, Bingil’in verdiği oyunların büyük çoğunluğunu hiç oynamadığını söyleyecek cesareti yoktu. Oynayamazdınız ki çünkü. Uyuyacak ve yemek yiyecek zaman istiyorsanız, oynayamazdınız. Ama bu da pek sorun değildi, çünkü Bingil asla sormazdı. Bingil’i ilgilendirdiği kadarıyla bilgisayar oyunları, oynamak için değildi. Oyunlar, koruma programını kırmak, yazılımına müdahale edip fazladan can falan kazanmak ve sonra da kopyalayıp herkese dağıtmak içindi.

* *Indiana Jones ve Kutsal Hazine Avcıları (Indiana Jones and the Raiders of the Lost Ark)* filmi biliyor musun ya? Bir zamanlar, onun oyunu da vardı. *Indiana Jones ve Atlantis’in Kaderi (Indiana Jones and the Fate of Atlantis)* adındaki oyun büyük ses getirmişti. [E.N.]

Temel olarak, dünyada yalnızca iki taraf vardı: bilgisayar korsanlığını yok etmek için muazzam bir çabaya girişmiş koca bir oyun sektörü, bir de Bingil. Ve şu anda, Bingil öndeydi.

“Tarih ödevimi yaptın mı?” dedi Bingil.

“Al,” dedi Johnny. “İngiliz İç Savaşı Sırasında Köylü Olmak Nasıl Bir Şeydi?’ Üç sayfa.”

“Sağ ol,” dedi Bingil. “Çabuk yapmışsın.”

“Ah, geçen dönem coğrafya dersi için, ‘Bolivya’da Köylü Olmak Nasıl Bir Şeydir?’ diye bir ödev yapmıştık. Onu kopyaladım. Yalnızca lamaları çıkardım, yerine de kralların kelle uçurmasıyla ilgili şeyler ekledim. Köylü ödevlerinde bu tür şeyler eklemen gerekiyor. Sonra da hava durumu ve ekinler hakkında şikâyet edip duruyorsun. Köylü ödevleri kolay iş...”

Johnny, yatağına uzanmış, *İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin*’in kitapçığını okuyordu.

Kitapçıklarının, basitçe, “Sola gitmek için < tuşuna, sağa gitmek için > tuşuna, ateş etmek için Ateş tuşuna basın,” gibi şeyler söylediği oyunları daha dün gibi hatırlıyordu...

Oysa artık, oyun hakkında yazılmış küçük bir kitabın tamamını okumak gerekiyordu. Basit bir kitapçığı, fakat adına “Roman” diyorlardı.

Aslında bu kitapçıklar bir tür “anti-Bingil” önlemiydi. Amerika’daki ya da öyle bir yerdeki birisi, oyunun size, “Kitapçığın 19. sayfasının 23. satırının 1. sözcüğü

nedir?” gibi küçük sorular sormasının ve doğru yanıtı vermezseniz bilgisayara reset atılmasının çok akıllıca olacağını düşünmüştü. Demek ki, muhtemelen, Bıngıl'ın babasının ofisindeki fotokopi makinesini hiç duymamışlardı...

Her neyse, sonuçta bu kitapçık vardı. Kitapçığa göre, ScreeWeeler yok yerden ortaya çıkmışlardı ve üzerinde insanlar yaşayan bazı gezegenleri bombalamışlardı. Neredeyse tüm yıldızgemileri havaya uçmuştu ve geriye bir tek bu deney gemisi kalmıştı. ScreeWee sürülerine karşı bir tek o direniyordu. Ve insanlığı ancak *sen* kurtababilirdin. Sen. Yani, o. On iki yaşındaki John Maxwell. Hem de okuldan eve gelip bir şeyler atıştırdıktan sonra, ödev zamanına kadar.

Fakat, savaşmak istemeyen ScreeWee sürülerine yönelik hiçbir şey yazmıyordu...

Johnny önce bilgisayarı, sonra da oyunu açtı.

Gemi, vizörün tam ortasında yeniden belirdi.

Johnny, düşünceli düşünceli, oyun kolunu eline aldı.

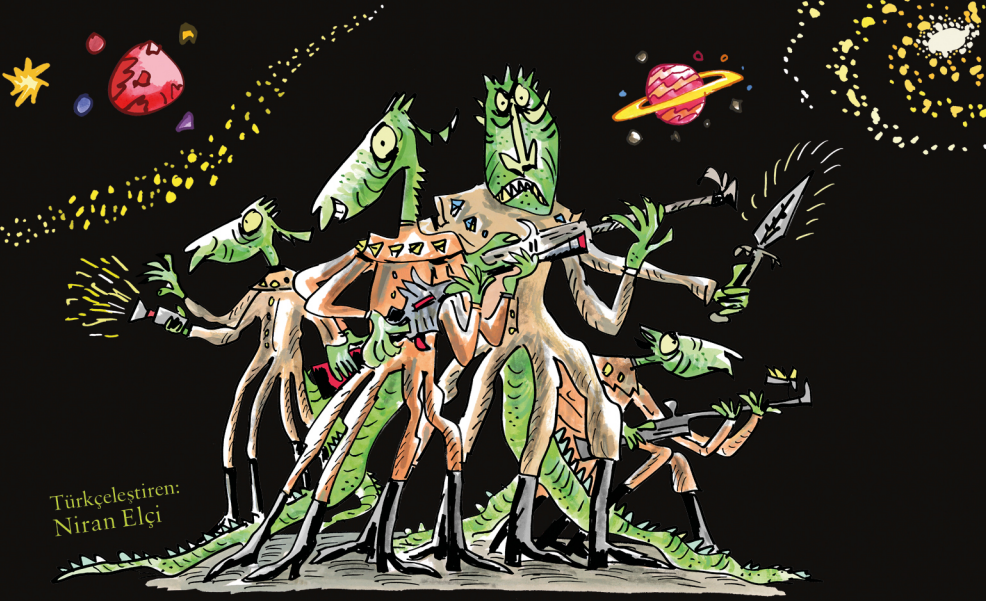
Ve ekranda hemen yeni bir mesaj belirdi. Yani... tam olarak mesaj değildi aslında. Daha çok, bir tür resimdi. Yumurta şeklinde, yarım düzine kadar leke. Hem de kuyruklu.

Hareket etmiyorlardı.

Bu ne biçim mesaj? diye düşündü Johnny.

Belki de göndermesi gereken özel bir mesaj vardı? “Öl, seni pislik” şu anda pek uygun gelmiyordu çünkü.

Johnny yazdı: Neler oluyor?

SEN YAPMAZSAN, KİM YAPACAK?

Johnny Maxwell, on iki yaşında, sıradan bir çocuk.

Hayatı ise sıradan bile değil. *Sıkıcı!*

Günlerini renklendiren tek şeyse bilgisayar oyunları.

Ama bir gün, *İnsanlığı Ancak Sen Kurtarabilirsin* adlı oyunu oynamaya başlıyor ve olanlar oluyor:

Oyundaki uzaylılar, Johnny ile konuşuyor.

Peki, artık savaşmanın zamanı mı,
yoksa düşünüp taşınıp barışmanın mı?

Hayal gücünün sınırlarını zorlayan bu eğlenceli roman,
savaş ve barış kavramları üstüne düşündüren,
etik değerlerle örülü, çarpıcı bir öykü anlatıyor.

www.tudem.com

f t c i tudemyayingrubu

ISBN: 978-605-285-257-6

9 786052 852576